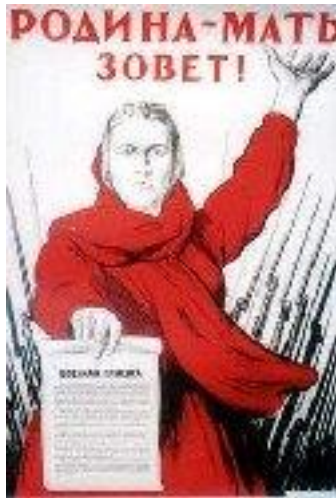

הלוחמות היהודיות במלחמת העולם השנייה

נוכח המלחמה הקשה, נטלו גם הנשים היהודיות, חלק במאבק להישרדות ולניצחון. הלוחמת היהודייה באה לידי ביטוי בצבאות בעלות-הברית, במחתרות, בלחימה בגטאות, ובשורות הפרטיזנים. רבות מהלוחמות היהודיות זכו לאותות גבורה על לחימתן ואומץ-לבן במערכות הצבאיות השונות.

בפולין הצטרפו מאות נשים יהודיות לחילות העזר ולקבוצות הפרטיזנים. ברחבי בלגיה, הולנד וצרפת, פעלו נשים יהודיות רבות, תוך כדי גלויי גבורה, במסגרות המחתרתיות, עסקו בהעברת מידע, הברחת ילדים ונשק. רבות מהן נפלו בידי הנאצים והוצאו להורג. בבריטניה השתתפו אלפי נשים יהודיות בפעילות העורף ובתפקידי סיוע קרביים. לאחר הקרבות עסקו בעזרה לפליטים באירופה.

ביוון, ביוגוסלביה, באיטליה ובבולגריה נשים רבות הצטרפו לפרטיזנים וסייעו בשדות הקרב. בצבא הסובייטי שרתו עשרות אלפי נשים יהודיות, שסייעו לכוחות הלוחמים כרופאות, אחיות וחובשות ואף כלוחמות בזרועות האוויר, הים והיבשה. רבות מהן קיבלו אותות הצטיינות.

בין שורות הפרטיזנים היו נשים יהודיות רבות, ששימשו כוח עזר חשוב בפעילות ביערות. באזורי ליטא, רוסיה הלבנה ואוקראינה, פעלו יהודיות צעירות, נמלטות ובודדות שראו בהצטרפותן לפרטיזנים סיכוי לשרוד, למלא שליחות ואף לנקום את נקמת משפחותיהן שנטבחו. בצבאות ארצות-הברית וקנדה, לחמו אלפי נשים, ששולבו בתפקידים שונים, בחילות השונים ובתפקידים מגוונים.

מהיישוב היהודי בארץ ישראל התנדבו נשים רבות לסייע למאמץ המלחמתי. ב- 5 בינואר 1942 החלה התנדבותן של כ-3,500 נשים ל- ATS (AUXILIARY TERRITORIAL SERVICE) בתפקידי נהגות, אחיות וחובשות, מחסנאיות, פקידות, טבחיות, נשקיות, טכנאיות, מכונאיות רכב, עובדות מעבדה, קשריות, מפענחות צופנים, מפעילות מכ"מ, קיפול מצנחים, אלחוטניות, תרגום ועוד. החיילות שרתו במצרים, סוריה, לבנון, איטליה ואוסטריה.

ב- 25 במאי 1943 החלה התנדבותן של כ-700 נשים ל- WAAF (WOMENS AUXILIARY AIR FORCE) הן שרתו בתפקידי פקידות, אפסנאות, חובשות, אלחוטאיות, טלפוניסטיות, מטאורולוגיה, חשמלאות, פענוח תצלומי-אוויר, מקפלות מצנחים ומכונאות. המתנדבות לחיל האוויר התרכזו בארץ-ישראל ובמצרים. בין הצנחנים שנשלחו מארץ ישראל לארצות אירופה הכבושה, היו שתי צנחניות: חביבה רייק וחנה סנש. פלוגת הבנות 502 נשלחה באביב 1944 לאיטליה ושירתה שם בבית-חולים צבאי. פלוגה 524 שניהלה את מחסני הציוד בחיפה, הועברה מהארץ למצרים. עבודתן של המתנדבות נעשתה בסביבה לא-יהודית, במיתקנים שבהם היה רובו של הסגל בריטי. בין המתנדבות היו בחורות ונשים מבוגרות יותר, בהן נשואות ואימהות לילדים. התנדבות הנשים היוותה כשביעית מכלל ההתנדבות ביישוב. המתנדבות מארץ-ישראל היוו כרבע מכלל הנשים במדים, במזרח התיכון.

בתום המלחמה, נשארו מהן לעבוד במחנות הפליטים באירופה. החיילות שימשו מורות בבתי-ספר לילדים ניצולי השואה, שם לימדו אותם, עוררו ועודדו אותם לעלות לארץ-ישראל.

תרומתן של בנות הישוב שהתנדבו ושירתו בצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה, להקמת צה"ל, באה לידי ביטוי כאשר המפקדות, הסמלות וחיילות בעלות הניסיון והידע המקצועי נקראו להוות את הגרעין של שירות נשים בצבא ההגנה לישראל ולהניח את היסוד לחיל הנשים.

